

УДК 069.053

КОНФЕРЕНЦІЯ МУЗЕЙНИКІВ В ДРЕВЛЯНСЬКІЙ СТОЛИЦІ

Константинов В.О., кан. техн. наук
(Центр пам'яткознавства НАНУ і УТОПІК)

В статье кратко описаны состояние и проблемы технических музеев Украины. Эти проблемы обсуждали участники 6-ой Всеукраинской научно-практической конференции «Украинский технический музей: история, опыт, перспективы», состоявшейся в г. Коростене

In the article are briefly described a condition and problems of technical museums of Ukraine. These problems were discussed by the participants by 6-th Ukrainian scientific - practical conferences «The Ukrainian technical museum: a history, experience, outlook», holding in Korosten.

З нагоди Міжнародного дня музеїв в м. Коростені Житомирської області 16–19 травня 2007 року зібралися учасники VI-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції «Український технічний музей: історія, досвід, перспективи», яка була організована Асоціацією працівників музеїв технічного профілю спільно з Коростенською міською радою, Центром пам'яткознавства НАН України і УТОПІК та Державним політехнічним музеєм при Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут». Для участі в роботі конференції прибули представники державних, галузевих музеїв та музеїв історії підприємств з багатьох міст нашої держави: Дніпропетровська, Донецька, Запоріжжя, Житомира, Краматорська, Луганська, Львова, Миколаєва, Переяслав-Хмельницького, Северодонецька і, звичайно ж, Києва. Приємно відзначити, що на конференцію прибули представники з Російської федерації: Музею геології, нафти та газу і Музею природи і людини, що знаходяться в м. Ханті-Мансійську, з Федерального музею професійної освіти з м. Подольська Московської

області, Політехнічного музею технічного інституту Південного федерального університету м. Таганрога.

Роботу конференцію 16 травня відкрив співголова оргкомітету, президент Асоціації, доктор технічних наук, професор Л.О. Гріффен. З вітальним словом до учасників конференції звернувся перший заступник міського голови м. Коростеня В.В. Виговський, який, зокрема, сказав: «Приємно, що така конференція відбувається в стародавньому місті, яке у 2005 році відсвяткувало свій 1300-річний ювілей». Він розповів про увагу, яку приділяє керівництво міста розвитку соціальної, культурної сфери життя, про музеї, що зберігають і пропагують багатющий древлянський скарб, який збирали по крихтах віддані своїй справі ентузіасти. У своїй промові В.Виговський також приділив увагу візитній картці міста — реконструйованому парку культури та відпочинку імені М.Островського, який є справжнім дивом природи з його неповторним ландшафтом на берегах річки Уж.

Учасників конференції великою програмою привітали творчі колективи міста

Коростеня. Чудовий концерт викликав шире захоплення глядачів, що тривалими оплесками дякували професійним та самодіяльним артистам.

Потім відбулася прес-конференція членів Оргкомітету для представників засобів масової інформації. Знавці краєзнавчої і музейної справи та представники місцевої влади детально відповідали на запитання журналістів.

На початку пленарного засідання 17 травня з привітанням та доповіддю виступив міський голова Коростеня Володимир Васильович Москаленко. Він детально розповів про сучасний економічний і промисловий стан міста, про перспективи його розвитку та про стан музейної справи в місті. Учасники конференції передали йому свої подарунки. Потім про діяльність Центру пам'яткознавства НАНУ і УТОПІК по збереженню історико-культурної спадщини нашої держави розповіла його директор, к.і.н., заслужений працівник культури України Титова Олена Миколаївна.

Роботою пленарного та секційного засідань керували Л.О. Гріффен та відповідальний секретар оргкомітету В.О. Константинов. Було заслухано і обговорено сорок доповідей. В процесі роботи конференції також було проведено семінар з музейної педагогіки, яким керували директор Житомирського музею космонавтики ім. С.П. Корольова О.А. Копил та заступник директора ДПМ при НТУУ «КПІ» Н.В. Писаревська. На семінар запросили викладачів середніх навчальних закладів і працівників музеїв міста. Слід зауважити, що взагалі на всіх засіданнях були присутні викладачі шкіл, гімназій, а також музейні працівники міста.

Конференція відзначалась рядом виключно цікавих доповідей. Деякі з них хотілося б особливо відзначити. Це, наприклад, презентація-повідь С.О. Гераймовича «Військово-історичний ком-

плекс «Скеля» (заглиблений пункт управління Коростенського укріпленого району № 5 (1931 – 1937 рр.)». Цей унікальний у своєму роді об'єкт зберігає пам'ять про тих, хто будував і захищав Коростень від ворожої навали під час Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років. Продовжується пошукова робота, ведуться переговори з Міністерством оборони країни щодо виділення та передачі в його розпорядження стрілецької зброї та бронетехніки.

Цікавими були виступи представників Ханти-Мансійська: директора Музею геології, нафти і газу О.А. Соляр і директора Музею «Природи і людини» Л.В. Степанової. В своїх доповідях вони розповіли про створення цих музеїв, їх оснащення електронною технікою, про експозицію та про найбільш оригінальні експонати.

Про роботу Федерального музею професійної освіти доповіла його директор Т.О. Тарханова. Висвітленню діяльності та проблемам Політехнічного музею технічного інституту Південного Федерального університету присвятив свою доповідь його директор О.М. Набоков

Про історію, сьогодення і перспективи Музею космонавтики ім. С.П. Корольова доповіла його директор О.А. Копил, яка поділилась досвідом, як під час економічної скрути можна збудувати нове приміщення для експозиції музею. П.М. Шевченко розповів про існуючі технічні музеї Луганська. Про досвід роботи зі створення бази даних, завдяки чому музейний фонд став широко доступним для співробітників АК «Київенерго», доповів директор музею В.О. Циганенко. К.В. Рубан поділився досвідом створення та використання мобільних стендів.

Спогадами про історичний центр польського міста Жирардова, який перетворився на музей під відкритим небом,

поділилась В.П. Ієвлева. В.О. Константинов розповів про історію створення Технічного музею України в нашій державі, починаючи з 1929 р. і закінчуючи створенням у 1998 р. ДПМ при НТУУ “КПІ”. Він відзначив, що, на жаль, в Україні ще немає Музею науки і техніки, який відповідав би умовам сучасного музеєзнавства і наближався б до рівня технічних музеїв Західної Європи та США.

Думкою щодо доцільності створення сучасного технічного музею в невеликих містах, зокрема, в м. Коростені, поділився Л.О. Гріффен.

Представники Запоріжжя розповіли про діяльність своїх музеїв: Є.І. Живицький — про створення багатотомника “Моторовської історії” та музею компанії “Мотор Січ”, а Ю.М. Рильський — про підготовку музею історії ВАТ “Дніпроспецсталь” до святкування 75-річного ювілею випуску першої плавки запорізької якісної сталі.

В своєму виступі Л.В. Казанцева розповіла про історію київських спостережень штучних супутників землі і її відображення в експозиції Музею астрономії в Київському університеті ім. Т.Г. Шевченка. Про роботу новостворених музеїв доповіли директор Музею правової охорони інтелектуальної власності А.М. Ферчук та Ю.Р. Максимчук про Музей Національної телекомпанії України — його створення, становлення та актуальні питання, які виникають в діяльності музею.

Директор Державного музею авіації при Національному авіаційному університеті Я.Д. Шевченко доповів про проблеми створення Державного музею авіації України в аеропорту Жуляни та про його нинішню діяльність.

Провідний фахівець АНТК ім. О.К. Антонова В.М. Заярін розповів про експонування літака-ветерана АН-2 в музеях світу. Директор музею Донецької залізниці В.М.Донченко зробив доповідь “Паровоз чи музейний експонат”.

Доповідачам було поставлено велику кількість запитань, що свідчило про не-

байдужість учасників конференції до стану музейної справи та діяльності технічних музеїв на місцях. Слід відзначити, що наявність у міськвиконкомі сучасних технічних засобів дало можливість супроводжувати виступи доповідачів широкою демонстрацією ілюстративного матеріалу, що значно полегшало сприйняття почутого.

Підводячи підсумки роботи конференції учасники подали ряд пропозицій до рішення конференції.

Учасники конференції пропонували в рішенні відмітити просвітницьке значення діяльності технічних музеїв, доцільність створення технічних музеїв не лише у великих містах, відзначити досвід Переяслав-Хмельницького щодо створення технічних музеїв у своєму місті.

В.М. Донченко запропонував пункт про доцільність створення державних галузевих музеїв України: енергетики, залізничного транспорту. Учасники конференції пропонували схвалити напрацювання музею історії “Київенерго” по створенню віртуальної експозиції, рекомендувати його широке впровадження в діяльність інших галузевих музеїв та музеїв історії підприємств.

Я.Д. Шевченко пропонує Міністерству культури і туризму України звернути увагу на те, щоб під час затвердження штатних розписів та встановлення базових посадових окладів працівникам музеїв враховували специфіку діяльності музеїв технічного профілю при роботі з натурними експонатами, які розташовані під відкритим небом, бо вони вимагають періодичного обслуговування. Нинішні посадові оклади у розмірі 500–600 грн. дуже низькі і не стимулюють залучення фахівців відповідного рівня до роботи в таких музеях.

М.Т. Куриленко рекомендує Київській міській держадміністрації разом з КП “Київський метрополітен” встановити меморіальну дошку на фасаді будинку першого електродепо метрополітену України на Набережній Славутича, 15, а

також вирішити питання створення музею історії метрополітену в Україні в приміщенні першого електродепо.

Директор музею історії електротранспорту КП “Київпаstrанс” Л.А. Лівінська пропонує керівництву міста знайти можливість створення музею натурних зразків рухомого складу усіх видів міського транспорту: трамвай, тролейбус, автобус.

Учасники конференції одностайно підтримали пропозицію Л.А. Пашун про необхідність звернення до Президента України, Кабінету Міністрів та КМДА м. Києва щодо неможливості позбавлення приміщення Державної науково-технічної бібліотеки архітектури і будівництва ім. В.Г. Заболотного в пам'ятці архітектури “Гостиний двір”, адже це приміщення спеціально будувалось для цієї бібліотеки, яка є єдиною такого профілю в нашій державі. Неможна допустити повторення історії з Музеєм історії м. Києва, який й

досі немає власного приміщення і не може нормально функціонувати, оскільки усі експонати зберігаються в ящиках.

Для учасників конференції була влаштована пішохідна екскурсія по місту Коростень з відвідуванням краєзнавчого музею, парку культури та відпочинку ім. М.Островського, з відвідуванням військово-історичного комплексу “Скеля”. Потім учасники конференції відвідали також музеї історії АК “Коростенський фарфор”, заводу “Хіммаш” та Локомотивного депо.

Усі учасники конференції щиро дякували керівництву міста і особливо його меру В.В. Москаленку за щирий прийом, добре організовану роботу конференції (зокрема, за прекрасне видання її матеріалів). Залишали древлянську столицю музейники з бажанням ще не раз повернутися до цього прекрасного, древнього і сучасного міста.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ

Рукопис статті подавати українською (як виняток – російською) мовою, надрукованим на одній стороні аркушів паперу формату А4 шрифтом Times 14 через 1 інтервал (обсягом до 10 стор.) та електронну копію на дискеті (Word). Рукописи надсилати за адресою: 01015, м. Київ, вул. Січневого повстання, 21, корп. 19, Центр пам'язознавства НАНУ і УТОПК, редакція журналу «Питання історії науки і техніки», а також електронною поштою (utorik-ukraine@yandex.ru).

Рукопис починати з УДК в верхньому лівому кутку аркуша, далі назва статті (великими літерами по центру), нижче прізвища та ініціали авторів з науковими ступеннями і званнями – по центру; ще нижче в дужках назва організації. Перед основним текстом статті мають бути анотації російською (або українською, якщо стаття російською) та англійською мовами (300–500 знаків). В кінці статті подати відомості про авторів (фотографії, місця роботи, посади, поштові адреси, контактні телефони, електронні адреси).

В основній частині статті у довільній формі повинні бути відбиті: постановка задачі і її актуальність, аналіз останніх досліджень з проблеми, виділення невирішених задач, виклад матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів, висновки і перспективи подальших досліджень.

Перелік літературних джерел (у порядку посилань в тексті на номер джерела в квадратних дужках) подавати після тексту статті на мові джерел за загальними правилами.

Рішення про публікацію статті приймає редколегія. До статті можуть бути внесені редакційні зміни без узгодження з авторами.

Редколегія

КОНФЕРЕНЦІЯ МУЗЕЙНИКІВ В ДРЕВЛЯНСЬКІЙ ГОЛОЦІ

(до статті В.О.Константинова)

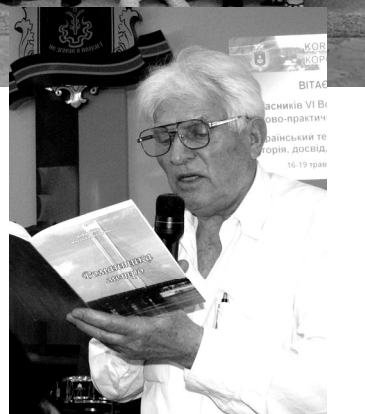
Учасники
конференції біля
Коростенської
міськради

Вітальне
слово
міського
голови
В.В. Москаленка

Виступає старійшина
Асоціації працівників
музеїв технічного профілю
Куриленко МТ.

Об'єкт «Скеля»

Коростенські артисти